

Насоки и чекори за постапување во однос на воведување ред во воспитно-образовниот процес во Online-наставата, нередовноста/отсуствата на учениците, дисциплината/неактивноста на учениците и останати препораки за Online-наставата

Почитувани колеги,

Во насока на досегашните препораки од Министерството за образование и наука и Бирото за развој на образованието, како и согледувањето на состојбата на ниво на училиште до крајот на првото сумарно оценување, се донесуваат насоки и чекори за понатамошно постапување. Насоките за постапување во одредени моменти во однос на online наставата се донесени согласно закон.

Овие насоки се со конкретни постапни чекори и решенија за специфични проблеми кои треба да Ви дадат појасна слика како да постапувате.

Целта на овие насоки и чекори е да се обезбеди поефективна и поефикасна онлајн настава, и да се обезбеди етичко однесување на наставниците и учениците за време на реализација на online-наставата.

Општи одредби:

1. Воспитно-образовниот процес во нашето училиште се реализира online согласно веќе утврден распоред, и со физичко присуство за практичните предмети согласно веќе утврдени и договорени термини. Наставниците кои реализираат online настава, ја реализираат од дома, заради заштита на колективното здравје и недоволните просторни услови во училишниот простор. Наставниците реализираат настава и во училница, согласно договор и потребите на наставниците.
2. Сите наставни часови, по правило, се реализираат на Microsoft Times, како средство за одржување на онлајн настава преку синхрона комуникација во рамки на Националната платформа за учење на далечина.
3. Секој online наставен час се закажува со распоред од предметниот наставник кој го одржува тој час. Класниот час се закажува по распоред на MC Times, а се реализира како што е договорено со учениците.
4. За учениците коишто немаат компјутерска опрема, немаат пристап до интернет или за учениците од социјално ранливите категории, училиштето треба да обезбеди пристап до наставните содржини во некоја друга форма којашто одговара на можностите на учениците (печатени материјали, ЦД и сл.). За овие ученици класниот раководител разговара со родителите на ученикот и се договараат за формата на

пристап до материјалите по сите предмети, како и начинот на тестирање на овие ученици.

5. За однесувањето на учениците изработен е Кодекс на однесување за време на online-настава кој ќе биде дисеминиран до сите ученици многу јасно и сериозно од страна на класен раководител и од страна на стручната служба на училиштето (психолог).
6. Родителите/старателите се должни да го известат класниот раководител за сите технички проблеми со пристапот до наставата на далечина.
7. Online-наставниот час се реализира со задолжително вклучена камера на наставникот и на ученикот, освен доколку поради технички причини (слаба конекција или чести падови на истата) наставникот не наложи поинаку.
8. Микрофонот на учениците е потребно да биде исклучен за времетраењето на онлајн часот (опција “mute”), освен кога ученик одговара на поставено прашање од наставникот, поставува прашање заради нејаснотии поврзани со наставната материја во времето од часот кој ќе го определи наставникот.
9. Се препорачува одржување/следење на онлајн часовите на тивко место во домот, со оглед дека сите учесници на часот може да ги слушнат позадинските звуци кај оној кој зборува (шепотења и разговори, звуци од вклучен ТВ, лаење на домашни миленици и сл. звуци без оглед колку се тивки). За постојаната врева од страна на ученик, се предупредува ученикот и се посочува на класен раководител за настанатата ситуација. Класниот раководител потребно е да разговара со ученикот и да го потсети на Кодексот на однесување на online-настава, согласно кој следат законски педагошки мерки за реметење на наставниот час.
10. Не е дозволено снимање на онлајн часот од страна на наставниците или учениците.
11. За време на реализација на онлајн часовите се применуваат истите правила на однесување, како и на регуларните часови со физичко присуство во училиште.
 - Не се дозволени меѓусебни разговори за време на часот помеѓу учениците, преку вербална или електронска комуникација, не се дозволени довикувања, не е дозволено лежење и јадење за време на часот, не се дозволени мјутнувања и кикнувања од страна на учениците.
 - Во спротивно, ќе се спроведе педагошка постапка од страна на стручната служба. За ваквите постапки предметниот наставник задолжително да го извести класниот раководител.
 - Класниот раководител потребно е да разговара со ученикот (а по потреба и со родителот) или да го посочи на стручната служба ако овие негативни постапки ученикот продолжува да ги прави.

Присуство на онлајн часовите

1. Наставниците и учениците треба навремено да се приклучат на наставниот час согласно распоредот на часовите.
 - Ако класниот раководител или предметен наставник не е известен за причините за отсуство на ученик, после 10 минути поминат наставен час, ученикот се запишува како отсутен.
 - Наставникот кој нема да може поради лични или технички причини да се приклучи на часот, потребно е задолжително да го извести навремено класниот раководител (или учениците) за неговото отсуство, а класниот раководител да ги извести учениците.
 2. Присуството на online часовите е задолжително, идентично како и при реализирање на наставата со физичко присуство во училиште.
 3. Наставниците се задолжени да водат детална евиденција за присуството на учениците на секој online час. Евиденцијата да им ја испраќаат секој ден на класниот раководител.
 - За секоја отстапка во однос на отсуствата, задолжително навремено се известува класен раководител или стручна служба-психолог. Во однос на ваков случај се обавува разговор со родител и се изрекува педагошка мерка согласно закон.
 4. Учесници на часот се учениците од класот и наставникот кој го реализира наставниот час.
 - На online часот можат да се вклучат и да го проследат директорот, стручната служба и класниот раководител.
 5. Учениците немаат право да вклучуваат на онлајн часот други ученици од училиштето, односно ученици од друго училиште преку споделување на линкот за часот. Во спротивно, се посочуваат на стручната служба-психолог при што се спроведува постапка согласно закон.
- Секое постапување спротивно на горенаведените точки, може да резултира со поведување и изречување на педагошки мерки во постапката утврдена во Правилникот за педагошки мерки против ученикот, како и на други постапки пред надлежните органи.
6. Наставникот може да отстрани ученик од online часот доколку ученикот:
 - на кој било начин го попречува одржувањето на часот;
 - се однесува недолично, вулгарно или дискриминирачки,
 - употребува непристојни зборови и/или вербално ги навредува останатите учесници на часот;

- врши или поттикнува електронско насилство, постира коментари коишто може да се интерпретираат како навредливи, дискриминирачки или вознемирувачки, или испраќа електронски материјали со навредлива содржина кон останатите ученици и/или кон наставниците.
7. Во случај ученикот да е отстранет од online часот поради некоја од наведените причини, истиот се евидентира дека е неоправдано отсутен од тој час, и против истиот може да биде поведена дисциплинска постапка и изрекување на педагошки мерки ако ова однесување продолжи.
- Ваквите ученици задолжително се пријавуваат кај стручна служба-психолог.

Одговорности на наставниците и учениците при одржување на online наставата

1. Наставниците и учениците, во рамките на секој online час, треба да создадат атмосфера за успешна реализација на наставата и процесот на учење, како и за поттикнување на соработка и почитување на другите.
2. За време на online часовите, наставниците и учениците треба да промовираат учечко-поучувачка ефективна комуникација која што ги вклучува сите. Учениците треба да се мотивирани и активно да учествуваат во виртуелната училишница.
3. Наставниците при реализација на наставата на далечина треба да користат современи дидактички стратегии, методи и техники.
4. За време на online часот секој ученик треба да биде активно вклучен.
5. Не е дозволена намерна опструкција на наставните часови.
6. Се препорачува наставникот да ја води дискусијата, овозможувајќи им на учениците да коментираат и да поставуваат прашања.
7. Дискусиите на online часовите треба да бидат во насока на процесот на учење, да бидат конструктивни, важни и добро артикулирани. Комуникацијата треба да се води со почит и да се користи културно и пристојно изразување.
8. За време на online часовите учениците треба да избегнуваат теми и разговори коишто го попречуваат процесот на учење на останатите ученици.
9. Несоодветните говори, разговори и дискусии не се дозволени за време на наставниот час.
10. За време на формалните облици на комуникација, учениците и наставниците се должни да водат сметка и за неформалните облици на комуникација односно користење на правописните правила и во електронската комуникација.

11. Без оглед на начинот на реализација на наставата (online настава или со физичко присуство) секогаш мора да се почитува мислењето на другите.
12. Наставниците треба да ги поттикнуваат учениците на критичка и аргументирана комуникација.
13. Не е дозволено испраќање електронски пораки и содржини односно оптеретување на комуникацијата со наставникот со ирелевентни содржини или теми коишто не се поврзани со наставата.
14. На учениците не им е дозволено да ги откриваат лозинките за пристап до апликациите и Платформата на другите ученици.
15. И наставниците и учениците треба да ја почитуваат доверливоста, односно да не се објавуваат, постираат и споделуваат лични информации, фотографии, видео и аудио материјали за себе и за другите.
16. На Платформата/Microsoft Times не е дозволено поставување и споделување на неформална содржина од забавен карактер или пак содржина што не е наменета за едукација, како и интернет врски коишто не се однесуваат на наставата или пак водат до малициозни содржини.
17. При учењето на далечина се очекува учениците да бидат независни и самостојни, мотивирани, посветени и дисциплинирани.
18. Учениците не смеат да практикуваат препишување и лажно претставување за време на наставата на далечина, со цел стекнување предности во однос на другите од аспект на оценување на постигањата на учениците.
19. Секое прекршување на авторските права се смета за лична одговорност на корисникот на Платформата/учењето на далечина.
20. Учениците се охрабруваат да напредуваат, да се грижат за себе и за другите.
21. Наставниците се должни да се грижат за здравјето на учениците (оптеретеност на видот и 'рбетот на учениците) при работата со ИКТ уредите и во текот на наставата треба да предвидат одмор за раздвижување, релаксација на видот и подобрување на циркулацијата.

Одржување на дисциплина за време на online часот:

1. Дисциплината на часот е задолжителна за да се реализира наставната содржина по предметот на соодветен начин.
2. За дисциплината на учениците одговорноста е заедничка, при што за неа се грижи предметниот наставник а се одржува од страна на наставникот и учениците.

3. Под дисциплина се подразбира да нема никакво реметење на часот како: да нема довикувања, да не се разговара без ред, да се водат едукативни разговори, да се слуша што зборува/предава наставникот, да не се влегува во збор на наставникот и соученикот, да не се користат вулгарни и непристојни зборови, да не се споделуваат недозволени материјали со содржина која не е наменета за едукација, да не лежи или јаде за време на часот, да не се напаѓаат помеѓу себе соучениците, како и во однос на комуникацијата наставник-ученик, наставникот да не го навредува ученикот и неговото незнаење, да се однесуваат сите учесници во часот на културен начин.
4. Ученикот кој нема да биде дисциплиниран, се предупредува за неговото однесување. Ако ученикот продолжи со своето недисциплинирано однесување, се отстранува од часот и се заведува како отсутен. Ситуацијата со ученикот треба да се пријави кај класен раководител и кај стручна служба.

Чекори за постапување на класен раководител во случај на отсуства на ученик:

1. Ако ученикот е отсутен на online час, за неговото отсуство класниот раководител треба да биде известен од него или од родител/старател. Класниот раководител оваа информација ја проследува до предметниот наставник со образложена причина и посочување за евиденција на неговото отсуство.
2. Ако отсуството на ученикот не е пријавено, ученикот се евидентира како отсутен. Класниот раководител го регулира во тековната недела како оправдано или неоправдано отсутен согласно разговор со ученикот или родителот.
3. Класниот раководител задолжително ги регулира отсуствата на учениците на неделно ниво и за секој оправдан изостанок има оправдание согласно закон (медицинска белешка, документација од клуб, соодветен повик од стручни лица кои го оправдуваат отсуството, повик од родител/старател (најмногу 5 пати оправдување во годината) за причината за отсуството, доказ (слика) за неможноста за вклучување во online часот).
 - За секоја отстапка на учениците, класниот раководител задолжително испраќа неделен извештај за отсуства до стручна служба-психолог каде ги наведува деталите.
4. Ако ученикот е отсутен на сите наставни часови повеќе од 5 дена, задолжително се консултира родител/старател од страна на класен раководител за причините за отсуствата на ученикот.
 - Се проследува и до психологот ако класниот раководител смета дека потребно е да се реализира советодавен разговор и ако отсуствата се неоправдани.
5. Задолжително да се регулираат сите отсуства на учениците.
 - Од страна на предметен наставник да извадат листи на присутни на часот и листа на отсутни кои ќе бидат доставувани секој ден на класен раководител.

- Од страна на класен раководител отсутвата да се регулираат на неделно ниво и да се посочуваат отстапките на психологот.

Останати препораки:

1. За слабите ученици задолжително да се реализира дополнителна настава согласно потребите.
2. Задолжително е и реализирање на додатна настава со содржини кои го насочуваат ученикот кон пошироки и подлабоки знаења за темите по предметот. Оваа настава да се реализира по препорака на наставникот при процена за ученици кои имаат интерес за дополнителни знаења за областа која се изучува.
3. Класните раководители да ги известуваат учениците за дополнителните активности организирани од стручната служба за учениците и од БРО за учениците.
4. Учениците кои не се активни на часот иако се приклучени, покрај тоа што се повикани од наставникот, да се запишат како отсутни и да им се посочат на класните раководители. Класните раководители на неделно ниво ги забележуваат овие отсуства посебно, при што прво се консултираат со родител и ученик за причините, му посочуваат дека ќе се забележат тие изостаноци како неоправдани ако ученикот не се активира во наредната недела. Воедно, ученикот се посочува на стручната служба ако и после овој разговор нема подобрување.